

‘Voltooid leven’

Katholiek Nieuwsblad, 9 december 2011

door Elise van Hoek-Burgerhart, medewerker van de Nederlandse Patiënten Vereniging

[KatholiekNieuwsblad](#)

De Tweede Kamer spreekt volgende week over ‘voltooid leven’. Inzet van het debat is dat bij wet moet worden geregeld dat zeventigplussers uit het leven geholpen kunnen worden door professionele hulpverleners. De Nederlandse Patiënten Vereniging gaat niet mee in de voorgestelde oplossing.

Op 10 februari 2010 was Nederland via een Netwerkdocumentaire getuige hoe de 99-jarige Moek met behulp van haar zoon en schaalte yoghurt oplepelde met daarin meer dan honderd pillen. Haar zoon had deze pillen opgespaard. Hij filmde een deel van haar laatste uren en ging naar huis. De volgende ochtend vond het personeel uit het verzorgingstas zijn overleden moeder. Voor hen leek haar sterven een natuurlijke dood. Moek was niet ernstig ziek, maar voor haar was het leven voltooid en moest er een einde aan komen. Deze televisiedocumentaire luidde de ‘week van het voltooid leven’ in.

Voltooid leven

Diezelfde week startte een aantal bekende Nederlanders de initiatiegroep ‘Uit Vrije Wil’ (UVW). De hele week werd aandacht gevraagd voor vrijwillige levensbeëindiging bij ouderen van 70 jaar en ouder, die hun leven ‘voltooid’ vinden. Het burgerinitiatief verzamelde in heel korte tijd bijna 117.000 handtekeningen en bood de Tweede Kamer een petitie aan. Volgende week staat een Kamerdebat gepland.

Vraag is waar we het over hebben en wat is het verschil is met de Euthanasiewet die we al kennen?

Euthanasie

In Nederland kennen we inmiddels tien jaar de Euthanasiewet. Deze wet hanteert twee criteria: er moet sprake zijn van uitzichtloos, ondraaglijk lijden en er moet sprake zijn van een vrijwillig en weloverwogen verzoek. Als arts ben je niet verplicht op een euthanasieverzoek in te gaan. Hij kan daar verschillende redenen voor hebben: twijfel of er sprake is van uitzichtloos, ondraaglijk lijden, twijfels bij de vrijwilligheid van het verzoek of de arts ziet nog mogelijkheden om het lijden te verlichten. Daarnaast is er een groep artsen die principieel niet wil meewerken aan euthanasie.

Het voorstel van ‘Uit Vrije Wil’ gaat veel verder dan de huidige euthanasiewet. Niet uitzichtloos, ondraaglijk lijden aan een ziekte, maar lijden aan het leven is de grond van het voorstel. Mensen die het leven geleefd hebben en geen perspectief meer zien, verwachten een door de overheid gelegaliseerde route met bijstand van hulpverleners om hun leven te verlaten.

Zelfdoding

Enkele weken geleden verscheen een rapport van het Trimbos-instituut waaruit bleek dat de afgelopen jaren het aantal zelfdodingen is gestegen naar 1600 in 2010. We hebben het hier over een geweldig maatschappelijk probleem dat nog onvoldoende doorgedrongen lijkt tot ons bewustzijn. En terecht investeren we in onderzoek, preventie en behandeling om zelfdoding te voorkomen. Mensen die voorstander zijn van levensbeëindiging bij voltooid leven vinden hun ‘hulpvraag’ van een totaal andere orde dan de hulpvraag van de hierboven beschreven groep uit het Trimbos-rapport. Bij hen zijn psychische problemen geen reden voor hun wens tot zelfdoding, maar hun geleefde leven, waar ze ‘klaar’ mee zijn. Maar dan kun je niet om de spannende vraag heen: Waarom doen we er bij de eerste groep alles aan om mensen van htm zelfdodingsdaad af te houden en zouden we bij de tweede groep hun zelfdodingswens bij wet moeten regelen en ze met hulpverleners moeten faciliteren?

Grote vragen

Het burgerinitiatief over 'voltooid leven' confronteert de samenleving met grote vragen over leven en dood. Hierover kun je niet spreken zonder een diepere laag aan te boren. Hoe kunnen we onze cultuur zo inrichten dat mensen hun leven niet beschouwen als té pijnlijk zinloos of voltooid? Als wij mensen gaan doden die 'klaar zijn' komen er ook mensen die denken dat iedereen met hen 'klaar is'. Is er dan nog sprake van een samenleving?

Francis S. Schaeffer schrijft: 'Wij christenen moeten aan de ene kant beslist en offerbereid vechten voor de individuele mens in de samenleving en aan de andere kant ieder afzonderlijk liefdevolle aandacht aan mensen schenken. Als wij dat doen zal de wereld onze aanwezigheid in haar midden als het ware zout der aarde voelen. Dat zout zal bewarend werken en aantone hoe mooi aandacht is in een samenleving (...)'. Mensen verdienen het dat iemand tegen hen zegt: blijf bij ons, je bent de moeite waard!

Meer informatie op www.mijnlevenmaakikzelfnietuit.nl